



**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ**

**РЕАЛІЗАЦІЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ОСВІТНІХ
ПРОГРАМАХ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ:
ВІД КОНЦЕПЦІЇ ДО ПРАКТИКИ**

**ТЕЗИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
УНІВЕРСИТЕТУ**

(26–27 листопада 2025 року)

Харків 2025

Редакційна колегія:

Соломніков І. В. (відп. редактор), Індик Н. В.,

Семенцова О. В., Дудін О. А.,

Куценко М. Ю., Змій С. О., Рукавішников П. В., Харламова О. М.

Оскільки всі ми працюємо над покращенням якості онлайн-навчання, то маємо можливість переосмислити методи, на які ми спиралися роками за денного навчання. Вимушений перехід до масштабного дистанційного навчання показав, наскільки актуальною є проблема мотивації.

1. Гурова Н. А. Мотивація студентів до навчальної та наукової діяльності. *Особистість, сім'я та суспільство: питання педагогіки та психології: зб. ст. за матеріалами XVII Міжнар. наук.-практ. конф.* Переяслав-Хмельницький: УГСП, 2019. № 12 (47). С. 102-105.

2. Owens J., Hardcastle L. & Richardson B. (2020) Learning from a Distance: The Experience of Remote Students. *Journal of Distance Education*. 23(3). P. 53-74.

3. Jones A. & Issroff K. (2015) Learning technologies: Affective and social issues in computersupported collaborative learning. *Computers & Education*. 44(4). P. 395-408.

*Д-р техн. наук, професор, завідувач кафедри
залізничних станцій та вузлів О. М. Озар,
кандидати техн. наук, доценти
М. Ю. Куценко, І. В. Берестов,
О. С. Пестременко-Скрипка*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

РЕАЛІЗАЦІЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ «МИТНИЙ КОНТРОЛЬ НА ТРАНСПОРТІ (ЗАЛІЗНИЧНИЙ ТРАНСПОРТ)» КАФЕДРИ ЗАЛІЗНИЧНИХ СТАНЦІЙ ТА ВУЗЛІВ

Український державний університет залізничного транспорту (УкрДУЗТ) впроваджує інноваційний підхід щодо підготовки фахівців, інтегруючи Цілі сталого розвитку (ЦСР) ООН в освітню програму «Митний контроль на транспорті (залізничний транспорт)» кафедри залізничних станцій та вузлів. Такий підхід відповідає глобальним тенденціям трансформації транспортної освіти та вимогам Стратегії сталого розвитку України до 2030 року [1]. Особливу увагу приділено міждисциплінарності через викладання дисциплін, що об'єднують митний контроль, проектування інфраструктурних об'єктів, цифрові технології та автоматизовані системи проектування відповідно до принципів екологічної безпеки та ефективного управління транспортною галуззю [2].

Освітню програму «Митний контроль на транспорті (залізничний транспорт)» реалізують на двох рівнях вищої освіти - бакалаврському та магістерському, вона структурована відповідно до ЦСР 4 «Якісна освіта», ЦСР 9 «Промисловість, інновації та інфраструктура», ЦСР 11 «Сталі міста та спільноти», ЦСР 13 «Кліматичні дії» [3].

Програма підготовки бакалаврів забезпечує формування базових компетентностей у сфері митного контролю на залізничному транспорті з урахуванням принципів сталого розвитку та екологічної відповідальності.

Програма підготовки магістрів поглиблює знання та формує дослідницькі компетентності для вирішення складних завдань митного адміністрування в умовах сталого розвитку транспортної галузі.

Інтеграцію ЦСР у навчальний процес реалізують через розроблення навчально-методичних матеріалів з урахуванням принципів сталого розвитку, включення тематики екологічної безпеки та кліматичних змін у зміст профільних дисциплін, вивчення міжнародних стандартів і практик «зеленого» митного контролю та аналіз впливу транспортної інфраструктури на довкілля в контексті митного адміністрування. Онлайн-формат навчання сприяє реалізації ЦСР 4 «Якісна освіта» через забезпечення рівного доступу до освіти і ЦСР 13 «Кліматичні дії» через зменшення вуглецевого сліду від транспортування [3].

Виклики розвитку галузі полягають у необхідності постійного оновлення нормативно-правової бази відповідно до європейських стандартів, модернізації матеріально-технічної бази та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників у сфері сталого розвитку, водночас перспективи відкриваються через розширення міжнародної співпраці з європейськими університетами в межах програм академічної мобільності, створення спільних освітніх програм із провідними закордонними ЗВО, розвиток партнерства з АТ «Укрзалізниця» і Державною митною службою України, а також впровадження системи безперервної освіти для працівників галузі.

1. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року: Указ Президента України від 30.09.2019 р. № 722/2019. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>.

2. European Commission. Sustainable and Smart Mobility Strategy – putting European transport on track for the future. Brussels, 2020. COM(2020) 789 final. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52020DC0789>.

3. United Nations. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015. URL: <http://sdgs.un.org/2030agenda>.

*Д-р техн. наук, професор, завідувач кафедри
охорони праці та навколишнього
середовища Ю. В. Буц,
канд. техн. наук, доцент Д. С. Козодой*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ НАВЧАННЯ З БЕЗПЕКИ ПРАЦІ З УРАХУВАННЯМ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Застосування інтелектуальних технологій вносять суттєві інновації у сферу охорони праці та управління у транспортній галузі, що сприяє зниженню ризиків виробничих аварій і підвищує рівень навчання з безпеки праці, що відповідає Цілям сталого розвитку.

Метою дослідження є узагальнення напрямів використання інтелектуальних технологій для підвищення рівня навчання з безпеки праці з урахуванням Цілей сталого розвитку.

Нами з'ясовано, що інтелектуальні технології можуть бути корисними для вирішення таких завдань навчання з безпеки праці у транспортній галузі:

- системи автоматичної діагностики і ремонту транспортної інфраструктури. Зокрема, штучний інтелект (ШІ) допомагає створювати систем, що здатні автоматично виявляти проблеми транспортних засобів і консультувати з ремонту транспортного обладнання;

- прогнозування вибухів і пожеж на транспорті. Алгоритми машинного навчання дають змогу аналізувати наявні дані про температуру, вологість, тиск і хімічні реакції, знижуючи ймовірність виникнення пожеж;

- моніторинг параметрів повітря і хімічної обстановки транспортної сфери. Інтелектуальні технології можуть аналізувати дані сенсорів про вміст небезпечних сполук у повітрі і повідомляти про перевищення нормативів;